

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 366/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen lääkekannabisreseptien määräämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Veronika Honkasalon /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 366/2022 vp:

Miten varmistetaan, että lääkekannabisreseptejä määräävät lääkärit saavat toimia ammattitaitonsa pohjalta arvioimalla potilaan hoidon tarpeen ja että jokainen Suomessa hoitoa ja huolenpitoa tarvitseva lääkettä lain mukaisesti saa, jolloin kaikilla tarvitsevilla toteutuisi oikeus toimivaan lääkitykseen ja

kuinka aiotaan varmistaa jatkossa, että myös toimeentulotukea saavilla henkilöillä on mahdollisuus oireita helpottavaan ja viimesijaisena käytettävään lääkekannabishoitoon?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus tukee tieteelliseen näyttöön perustuvaa, laadukasta, turvallista ja vaikuttavaa terveydenhuoltoa. Terveydenhuoltolain 8 §:n mukaan terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Terveydenhuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Vastaavasti potilaslain 3 §:n mukaan potilaalla on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon.

Suomessa voi ilman erityislupaa määrätä lääkekannabisvalmiste SATIVEX-sumutetta, joka on tarkoitettu MS-taudista johtuvaan lihasspastisuuteen. Muita kannabisvalmisteita tai muihin indikaatioihin määrättäessä tarvitaan potilaskohtainen erityislupa, joka pitää perustella. Hoitavan lääkärin tulee esimerkiksi perustella, miksi muu lääke tai hoito ei sovellu. Lääkärin tulee työssään soveltaa muun muassa terveydenhuoltolain mukaisia yhtenäisen hoidon perusteita, terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto suosituksia ja Duodecimin koordinoimia Käypä hoito -suosituksia ja muuta hoitokäytäntöä potilaan yksilölliseen tilanteeseen. Tutkimusnäyttöä lääkekannabiksen vaikuttavuudesta eri indikaatioissa on vielä vaihtelevasti. Lääkekannabiksen indikaatiot, turvallisuus ja vaikuttavuus sekä asema terveydenhuollon palveluvalikoimassa verrattuna muihin hoitomuotoihin selkeytynevät tulevina vuosina näytön kertyessä.

Sosiaali- ja terveysministeriön näkemyksen mukaan on perusteltua jatkaa keskustelua lääketieteellisessä yhteisössä, mukaan lukien Kelan asiantuntijat, lääkekannabiksen käytön indikaatioista ja määräämisperusteista.

Toimeentulotukilain (1412/1997) mukaan Kansaneläkelaitos vastaa toimeentulotukilain toimeenpanosta siltä osin kuin kyse on perustoimeentulotuesta.

Toimeentulotukilain 7 b §:n mukaan muina perusmenoina otetaan tarpeellisen suuruisina huomioon muun muassa muut kuin perusosaan sisältyvät terveydenhuoltomenot. Jotta terveydenhuoltomeno voitaisiin hyväksyä toimeentulotukeen oikeuttavana menona, edellytetään pääsääntöisesti, että hoito tai lääke on asiakkaan hoidon kannalta tarpeellinen. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO 2018:148 todennut, että Kelalla on lääkemenojen tarpeellisuutta arvioidessaan toimivaltaa arvioida myös lääkemääräysten perusteltavuutta kulloinkin ratkaistavana olevassa yksittäistapauksessa ja ottaa huomioon, onko lääkemääräyksen mukainen lääkitys yleisen hoitokäytännön mukaista. Kansaneläkelaitoksen on tässä arvioinnissaan otettava huomioon toimeentulotuen asiakkaalta saatu selvitys ja tarvittaessa pyytää asiakkaalta myös lisäselvitystä asiasta. Kansaneläkelaitos voi arvioinnissa käyttää hyväksi myös asiantuntijalääkäreiltään yleisesti tai yksittäisessä tapauksessa saamaansa selvitystä.

Sosiaali- ja terveysministeriössä ollaan valmistelemassa hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi toimeentulotuesta annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Esityksessä on tarkoitus ehdottaa selkiyttävää lakiteknistä muutosta lainsäädäntöön terveydenhuoltomenojen huomioimisen osalta. Lisäksi ehdotetaan valtakunnallisen neuvottelukunnan perustamista, jonka tehtävänä olisi seurata toimeentulotukiasioiden soveltamiskäytäntöä ja viranomaisten välistä yhteistyötä.

Helsingissä 19.7.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén